Military Caring Sciences **Original Article**

10.22034/12.2.8

OPEN ACCESS

Investigating the Causes and the Influential Factors in Creating the Gap between Theory and Practice in Nursing Education: (A narrative Review Study)

Sabzi. Z
*Asghari. E[1]

1- Nursing and Midwifery School, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran
Dr.sabzi@goums.ac.ir

ABSTRACT

Introduction: Nursing education encompasses both theoretical and practical dimensions. Bridging the gap between theoretical knowledge and clinical practice is a crucial aspect of the learning process, ensuring the effective application of acquired knowledge in real-world healthcare settings.

Objective: This study aims to identify the causes and influential factors contributing to the gap between theory and practice in nursing education.

Materials and Methods: A narrative review was conducted through a comprehensive search of Persian databases (SID, Research.Idml, Magiran) and international databases (ScienceDirect, PubMed, Scopus, Web of Science), along with a web search using Google Scholar. The search included the Persian keywords "Professional Practice Gaps, Clinical Education, Nursing Education, and Theoretical Education" and their English equivalents, covering the period from 2015 to 2023. Initially, 523 articles were identified, of which 17 met the inclusion criteria and were fully reviewed.

Results: factors contributing to the gap between theory and practice in nursing education have been categorized into six areas (nursing educators, students and inadequacies in the educational system, clinical areas, nursing faculty and educational strategies, clinical nurses, and employment laws).

Conclusion: Enhancing the academic qualifications of instructors, revising and updating educational curricula to align with societal healthcare needs, fostering interactive collaboration between clinical nurses and academic institutions, improving professional skills, boosting nurses' self-confidence, and employing instructors with clinical experience are key strategies that may facilitate a stronger integration of theoretical learning with clinical practice in nursing education.

Keywords: Clinical Education, Nursing Education and Theoretical Education, Professional Practice Gaps

Cite this article: Sabzi Z, Asghari E. Investigating the Causes and the Influential Factors in Creating the Gap between Theory and Practice in Nursing Education: (A narrative Review Study). Military Caring Sciences. 2025; 12 (2): 180-193.
Received: 2023/07/15 Received in revised form: 2023/12/11 Accepted: 2023/12/23 Published: 2025/06/30

©The Author(s)

Publisher: Aja University of Medical Sciences

علوم مراقبتی نظامی

مقاله پژوهشی

بررسی علل و عوامل مؤثر در ایجاد شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری: یک مطالعه مروری روایتی

زهرا سبزی

***الهام اصغری**[1]

۱- دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران (*نویسنده مسئول)، آدرس الکترونیک:

Elham.asghary1@gmail.com

چکیده

مقدمه: پرستاری از دو منظر تئوری و عملی قابل بررسی می‌باشد. به کار بستن آموخته‌های تئوری در عمل و نبود فاصله بین این دو، بخش مهمی از فرایند یادگیری می‌باشد.

هدف: بررسی علل و عوامل مؤثر در ایجاد شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری هدف این مطالعه می‌باشد.

مواد و روش‌ها: یک مطالعه مروری روایتی بر اساس جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر فارسی (SID، Magiran، Research.Idml) و پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین المللی (PubMed، Science Direct، Web of Science، Scopus) و همچنین جستجوی وب از طریق Scholar Google، انجام شد. جستجو از طریق کلیدواژه‌های فارسی " شکاف در عمل حرفه‌ای، آموزش بالینی، آموزش پرستاری و آموزش تئوری" و معادل‌های انگلیسی آن‌ها در بازه زمانی بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۳ انجام شده است. در جستجوی اولیه تعداد ۵۲۳ مقاله استخراج شدند و در نهایت ۱۷ مقاله به طور کامل بررسی و وارد مطالعه شدند.

یافته‌ها: علل و عوامل ایجاد شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری، در شش حیطه (حیطه مربیان پرستاری، حیطه دانشجویان و نارسایی در سیستم آموزشی، حیطه بالینی، حیطه هیئت علمی پرستاری و استراتژی‌های آموزشی، حیطه پرستاران شاغل در بالین و حیطه قوانین استخدامی) دسته بندی شده‌اند.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد ارتقاء سطح علمی مربیان، بازنگری و به روز رسانی برنامه‌های آموزشی متناسب با نیاز جامعه، همکاری تعاملی بین پرستاران بالین و دانشکده‌ها، به روز شدن مهارت‌های حرفه‌ای و ارتقاء خودباوری پرستاران و به‌کارگیری مربیان دارای تجربه بالینی، می‌تواند در اتصال بیشتر آموخته‌های تئوری با عملکرد بالینی در آموزش پرستاری مؤثر باشد.

کلمات کلیدی: آموزش بالینی، آموزش پرستاری و آموزش تئوری، شکاف در عمل حرفه‌ای

استناد: سبزی زهرا، اصغری الهام. بررسی علل و عوامل مؤثر در ایجاد شکاف بین تئوري و عمل در آموزش پرستاری: یک مطالعه مروری نقلی. علوم مراقبتی نظامی. ۱۴۰۴؛ ۱۲(۲): ۱۹۳- ۱۸۰.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۲۴ تاریخ ویرایش: ۱۴۰۲/۰۹/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۰۲ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۴/۰۹

CC BY NC

©نویسندگان

ناشر: دانشگاه علوم پزشکی آجا

مقدمه

آموزش پرستاری بر اساس دو فرآیند آموزشی یعنی آموزش تئوری و آموزش مبتنی بر عمل استوار است (۱، ۲). آموزش تئوری، دانش علمی مبتنی بر شواهد در جهت استاندارد سازی اقدامات پرستاری و آموزش عملی پیاده‌سازی دانش تئوری در بالین می‌باشد (۲). یادگیری کار عملی در بالین بخش مهمی از فرایند یادگیری در بسیاری از رشته‌های علوم پزشکی از جمله پرستاری است که در آن دانشجویان با محیط ارتباط برقرار کرده، پرستاری را در دنیای واقعی تجربه می‌کنند و دانش نظری خود را در عمل به کار می‌برند (۳)؛ بنابراین برای تربیت پرستاران با عملکرد کیفی و مناسب، تمرکز بر هر دو بخش، ضروری به نظر می‌رسد. چرا که بخش تئوری مبنایی برای درک واقعیت پرستاری می‌باشد و محیط بالین نیز در توسعه مهارت‌های پرستاری، دانش و اجتماعی شدن حرفه‌ای تأثیرگذار است (۱).

در حوزه سلامت، اجرای مناسب بعد عملی مستلزم مبانی تئوری مناسب می‌باشد. تئوری و عمل دست به دست هم می‌دهند و از طریق پژوهش‌های علمی پشتیبانی می‌شوند (۴). توانایی انتقال یادگیری از کلاس درس به زمینه بالینی یک مهارت کلیدی در آموزش پرستاری است. محیط یادگیری بالینی به دانشجویان کمک می‌کند تا ارتباطات عمیق‌تری بین دانش تئوری و موقعیت‌های مراقبت از بیمار ایجاد کنند. ارائه مراقبت‌های پرستاری مطابق با استانداردهای مراقبت حرفه‌ای مستلزم انتقال دقیق و مؤثر دانش تئوری در موقعیت‌های خاص مراقبت از بیمار است (۵).

علیرغم تمامی تلاش‌های صورت گرفته در زمینه ارتقاء کیفیت آموزش بالینی دانشجویان پرستاری، گزارش مدیران پرستاری و نتایج یافته‌های مطالعات ارزشیابی دانشجویان نشان می‌دهد که دانش آموختگان این رشته از مهارت‌های عملی و کارایی لازم در محیط‌های واقعی کار برخوردار نیستند و در انجام وظایف شغلی دچار مشکل می‌شوند. کارآموزی در عرصه نتوانسته است توانمندی حرفه‌ای دانشجویان را در حد مطلوب ارتقاء دهد و وجود مشکلات متعدد مانع از دستیابی به اهداف این دوره بوده است (۶).

فاصله تئوری تا عمل به عنوان یکی از مشکلات اساسی در آموزش رشته‌های بالینی از جمله پرستاری می‌باشد. بر این اساس فاصله تئوری و عمل را می‌توان ناهمخوانی بین آموخته‌های کلاس درس (دانش تئوری) با آنچه در محیط بالینی تجربه می‌شود (عملکرد) عنوان کرد (۱، ۷). شکاف بین تئوری و عمل، تاریخچه طولانی در آموزش پرستاری دارد و به صورت گسترده در مطالعات مورد توجه قرار گرفته است (۱).

در توضیحات واتکینز (Watkins) ۲۰۱۷، به نقل از چاپمن (Chapman)، شکاف بین تئوری و عمل به معنای تفاوت بین عملکرد ایده آل و عملکرد معمول ذکر شده است. وی این گونه توضیح می‌دهد که شکاف بین تئوری و عمل در واقع تفاوت بین اصول آموزش داده شده و دشواری در تفسیر آن‌ها برای استفاده در یک موقعیت خاص، شکاف بین دانش انتزاعی پرستاری و استفاده از آن در عمل، شکاف بین دانش علمی و نظری در عملکرد و شکاف بین تصورات ذهنی فردی ما از پرستاری و نظریه‌های منتشر شده پرستاری می‌باشد (۸).

امروزه پژوهش‌های پرستاری به طور قابل توجهی به تولید دانش علمی و عملکرد بالینی مبتنی بر شواهد کمک کرده‌اند. با این حال، واقعیت موجود نشان می‌دهد که عملکرد بالینی هنوز کاملاً با شواهد علمی مطابقت ندارند (۹)، زیرا اغلب آنچه در دانشگاه آموزش داده می‌شود، توسط مربیان در عملکرد بالینی منعکس نمی‌شود (۱۰). محققین با ارزیابی‌های جمعی از دانشجویان دریافتند که دانشجویان در طول آموزش و یادگیری بالینی فعالانه درگیر نمی شوند. آن‌ها همچنین نمی‌توانند ارتباط مؤثری بین آموخته‌های کلاس درس و تجربیات محیط یادگیری بالینی ایجاد کنند. این چالش بر استدلال و عملکرد بالینی آن‌ها مؤثر خواهد بود (۷).

عدم توانایی در به کارگیری دانش و مهارت در مراقبت، بر فراگیران تأثیرات منفی دارد، به طوری که دانشجویان فارغ التحصیل شده توانایی کمی برای سازگاری با واقعیت داشته، عدم احساس هویت حرفه‌ای و عزت نفس پایین را تجربه می‌کنند (۳، ۱۱، ۱۲). این امر مسبب مشکلات روحی و جسمی از جمله احساس ناتوانی، سردرگمی، افسردگی، اضطراب و ناامنی، آسیب پذیری، تجربه احساس انزوا و عدم کارایی در آن‌ها خواهد بود که در نهایت ممکن است به ترک حرفه بیانجامد (۳، ۷). از سویی نیز این امر می‌تواند با ارائه مراقبت غیراستاندارد از بیمار، استفاده نامناسب از منابع علمی، پایبندی به روش‌های سنتی در

بالین، عدم پیشـــرفت علوم نظری موجب کاهش کیفیت خدمات پرستاری شده و سلامت بیماران را به مخاطره بیاندازد (۳، ۸). در واقع فاصله بین تئوری و عمل به عنوان یکی از دلایل بی اثر بودن مراقبت‌های پرســـتاری و فرسایش شغلی شناخته شده است (۸) که می‌تواند اعتبار حرفه‌ای و انگیزه پرســـتاران را کاهش دهد (۸، ۱۳). این شکاف در پرستاران تازه فارغ التحصیل موجب می‌شود آن‌ها شـــوک انتقالی را تجربه کنند، تحصیلات دانشـــگاهی را بی فایده انگاشته و در مقابل، پیروی از روال معمول و روتین کاری را گزینه بهتری بدانند (۱۴).

آنچه مســـلم اســـت این شکاف تأثیر ســـوء بر اجتماعی شدن در نقش حرفه‌ای دارد. شوک واقعیت، به عنوان یکی از دلایل عمده رضایت شـــغلی پایین و نرخ بالای فرســـودگی شـــغلی در میان پرســـتاران تازه فارغ التحصیل شـــده و به عنوان یک عامل کمک کننده در خطاهای دارویی و کاهش استفاده از مهارت‌های ارزیابی فیزیکی در میان پرستاران ذکر شده است (۱۵). طی چندین دهه اخیر نیز نظریه‌های پرستاری زیادی در این زمینه ارائه شده است، اما هنوز یک فاصله واقعی بین تئوری و آموزش بالینی وجود دارد. راجرز (Rogers) در سال ۱۹۸۶ اظهار داشت که انتقال دانش از کلاس به کاربرد عملی تحت تأثیر سه عامل معلم، فراگیر و برنامه درســـی اســـت. اختلال در هر یک از این موارد می‌تواند منجر به ایجاد شـــکاف بین نظریه و عمل شود. دانشجویان پرستاری بیش از ســـایر گروه‌ها فاصله بین تئـــوری و عمل را درک می‌کنند زیرا تحـــت هدایت آموزش ایده آل و علمی مربیان قرار دارند. از طرف دیگر، آن‌ها با روتین کاری پرســـتاران در محیط‌های بالینی روبرو هستند که متفاوت از دروس نظری است (۳). از بین بردن فاصله بیـــن آموخته‌های نظری و عملکرد بالین موجب پیوند بین دانش و عمل در تصمیم‌گیری بالینی بوده و موجب می‌شـــود پرستاران از وظایفی که به عنوان یک پرستار انجام می‌دهند و هم از دلایل انجام آن‌ها آگاه باشـــند که این امر گام بزرگی در توســـعه حرفه پرستاری می‌باشـــد (۸). از این رو، آموزش پرستاری به طور قابل توجهـــی نیاز به ادغـــام نظریه و عمـــل دارد (۱۴). با وجود تعدد مطالعـــات در این زمینـــه، جمع بندی جامـــع از یافته‌های آن‌ها در قالب یک مطالعه، در متون ارائه نشـــده اســـت. مطالعه حاضر تصویری جامع و یکپارچه از شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری در ابعاد مختلف و بر اساس مطالعات انجام شده در چند ســـال اخیر ارائه می‌دهد. لذا، با توجه به موارد فوق مطالعه حاضر با هدف بررســـی علل و عوامل مؤثر در ایجاد شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری و با مروری جامع بر مقالات چاپ شده انجام شده است.

مواد و روش ها

مطالعه حاضر یک مطالعه مروری روایتی می‌باشـــد. مرور مقالات بر اساس جســـتجو در پایگاه های اطلاعاتی معتبر فارسی (SID، Magiran، Research.Idml) و پایگاه‌هـــای اطلاعاتـــی معتبر بین‌المللـــی (Web of Science، Scopus ، PubMed، ScienceDirect) و با استفاده از کلیدواژه‌های فارسی "شکاف در عمل حرفـــه ای، آموزش بالینی، آموزش پرســـتاری و آموزش تئوری" و کلیدواژه‌هـــای انگلیســـی (Professional Practice Gaps، Nursing education، Clinical education، Theory education) و ترکیب آن‌ها با هم با اســـتفاده از عملگرهای بولی (AND, OR, NOT) انجام شد. همچنین به منظور بازیابی سایر مقالات مرتبط باقـــی مانده جســـتجوی وب از طریق Scholar Google نیز انجام شد.

برای این منظور مطالعاتی که در راســـتای هدف پژوهشی بودند و دارای معیارهای ورود شامل وجود علل و راهکارهای شکاف تئوری و عمل، نگارش به زبان انگلیســـی یا فارســـی، امکان دسترسی به متن کامل مقاله و مقالات چاپ شده در طی بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۳، وارد مطالعه شـــدند و مطالعات بدون نام، بدون تاریخ و غیرعلمی حذف شدند. فراینـــــد بازبینی اولیه مقالات در پایگاه‌های داده توســـط دو نفر از نویســـندگان مقاله به صورت مســـتقل انجام شـــد. غربالگری مقالات بازیابی شده توسط یکی از نویســـندگان صورت پذیرفت و ســـپس کلیه مقالات توسط دو نویســـنده مورد ارزیابی کیفی قرار گرفتند. توافق بر سر مطالعات وارد شـــده به پژوهش، با موافقت و هم پوشانی نقطه نظرات تیم تحقیق مبنی بر دســـتیابی به اهداف پژوهش انجام شد. به دنبال جستجوی اولیه ۵۲۳ مقاله کامل و چکیده مقاله به دست آمد.

مقالات بازیابی شـــده از نظر معیار ورود مورد بررسی قرار گرفتند. در مرحله اول از کل مطالعات، ۳۸ مطالعه به دلیل داشـــتن زبان غیر از فارســـی و انگلیسی و تکراری بودن حذف شدند. در مرحله بعد ۴۰۳ مقاله پس از بررســـی عنوان و چکیده به علت تفاوت با

اهداف مطالعه، از بین مطالعات خارج شدند. با بررسی متن کامل مقالات، ۶۵ مقاله به دلیل عدم تطابق با اهداف مطالعه خارج شدند و در نهایت ۱۷ مقاله به طور کامل بررسی و وارد پژوهش حاضر شدند (نمودار ۱).

مقاله حاضر مستخرج از طرح تحقیقاتی با شماره IR.GOUMS.REC.۱۴۰۰.۰۱۶ است که توسط کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی گلستان به تصویب رسیده است. پژوهشگران تلاش نمودند تا با امانت داری، رعایت منبع نویسی، حق مالکیت معنوی، رعایت نکات عدم سرقت ادبی و ارائه صادقانه نتایج و داده‌های مطالعات مورد استفاده موازین اخلاقی را رعایت نمایند. همچنین کلیه نویسندگان تصریح می‌نمایند که هیچ گونه تضاد منافعی در خصوص مطالعه حاضر وجود ندارد.

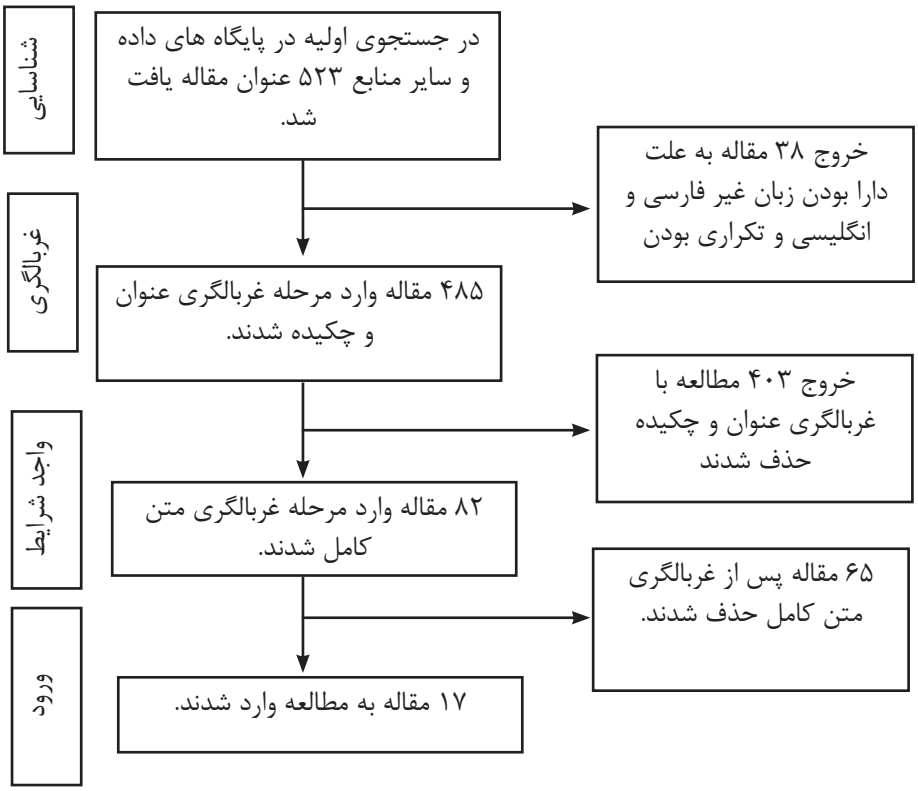

نمودار ۱- فرایند بررسی و انتخاب مقالات

یافته ها

در زمینه شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری، تحقیقات متعددی انجام شده است. این مطالعه با هدف بررسی و شناسایی علل و عوامل شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری انجام گرفته است. در یافته‌ها، علل و عوامل مؤثر در ایجاد فاصله بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری ذکر شده و سپس در هر مورد، با مقایسه مطالعات مختلف در زمینه مورد بررسی بحث خواهد شد. یافته‌ها این مطالعه علل و عوامل ایجاد شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری را در شش حیطه (حیطه مربیان پرستاری، حیطه دانشجویان و نارسایی در سیستم آموزشی، حیطه بالینی، حیطه هیئت علمی پرستاری و استراتژی‌های آموزشی، حیطه پرستاران شاغل در بالین و حیطه قوانین استخدامی) دسته بندی کرده است (جدول ۱).

حیطه مربیان پرستاری: عدم مهارت بالینی کافی و صلاحیت حرفه‌ای مربی از عوامل مؤثر در این حیطه می‌باشد (۳، ۱۴) عدم مهارت ارتباطی مناسب با پرسنل بالینی که موجب ناآشنایی پرستاران با اهداف آموزشی شده و کاهش اعتماد پرسنل به مربی و دانشجویان، عدم واگذاری پروسیجرها جهت آموزش بالینی به دانشجویان، کاهش اعتماد به نفس دانشجو و خروج پرستاران بخش از آموزش بالینی را در پی خواهد داشت نیز از عوامل دیگر در این حیطه می‌باشد (۱۶). ویژگی‌های اخلاقی مربی، مشخص بودن شرح وظیفه، تعداد دانشجویان هر گروه، کیفیت تدریس دروس تئوری نیز در این حیطه قابل توجه می‌باشند (۱۷). از دیگر عوامل یاد شده در مطالعات می‌توان به عدم ارتباط مربیان

بالین و مدرسان تئوری، عدم توجه مربی به تفاوت‌های بین فردی دانشـــجویان، تئوری و توالی مطالب ارائه شـــده و ارتباط ضعیف اشاره کرد (۱۸). همچنین در مطالعه‌ای دیگر نویسندگان "اخلاق کاری مربی، عدم انگیزه کافی مربیـــان، کمبود مربیان باتجربه و نگاه آموزشی مدیران" را در این زمینه نام برده است (۳).

حیطه دانشجویان و نارسایی در سیستم آموزشی: از علل دیگر شـــکاف در تئوری و عمل عوامل مربوط به دانشجویان و نارسایی در سیســـتم آموزشی است. در مطالعه عبدولای سلیفو (Salifu) و همکاران به عدم علاقه، انضباط و اخلاق در دانشـــجویان، تعداد زیاد دانشجو، تفاوت مذهبی و سیاسی آن‌ها، عدم استقلال مالی، نبود کلاس‌های کافی، نقص در اخلاق حرفه‌ای، نارسایی در برنامه درســـی، حجم زیادتر واحدهای دروس تئوری نســـبت به دروس عملی و فقدان بازنگری دوره‌ای در برنامه‌های درســـی اشاره شده اســـت (۱۵). در مطالعه ظهور پرونده و همکاران مؤثرترین عوامل از دید دانشجویان به ترتیب کمبود اعتماد به نفس در دانشجویان، عدم حمایت مربیان، عدم اســـتفاده از مربیـــان باتجربه و کمبود تجهیزات نام برده شده است (۳). تعدادی از مطالعات نیز در این حیطه به عدم وجود معیارهای ارزیابی مناسب و یکنواخت جهت ارزیابی دانشجویان اشاره کرده‌اند (۳، ۱۷، ۱۸). فارغ التحصیلان جدیـــد ابراز داشـــته‌اند که وقتی وارد حرفه می‌شـــوند کار عملی بر اســـاس روتین بـــوده و آنچه در دانشـــگاه و کلاس‌های تئوری آموخته‌اند به دست فراموشی ســـپرده می‌شود و این امر به علت کم بودن زمان تمرین عملی و عدم تطابق بین آموخته‌های تئوری و آنچه بایـــد در طول آموزش عملی خود انجـــام دهند می‌دانند (۱۹). ضعـــف در علوم پایه و ماهیت دشـــوار آموزش پرســـتاری موجب می‌شـــود فراگیران پس از ورود بـــه حرفه، به اندازه کافی توانایی به‌کارگیری دروس تدریس شده در بالین را نداشته باشند و احســـاس کنند کارهایی که به آن‌ها محول می‌شـــود با وظایف آموزشی شان همخوانی ندارند (۲۰). به علاوه از فاکتورهایی چون میزان انگیزه دانشـــجو، علاقه به رشته تحصیلی، دغدغه امتحانات پایانی و ویژگی‌های جسمی دانشجو که با تأثیر بر عملکرد وی در کارآموزی در ارتباط هســـتند، در حیطه عوامل فردی دانشجویان یاد شده است (۱۷).

حیطه بالینی: کمبود محیط‌های بالینی ســـبب شـــده که همه دانشـــجویان در زمینه بالینی فرصت و تجربه یکســـانی نداشـــته باشـــند. تفاوت حجم کاری در بخش‌های مختلف موجب کاهش یادگیری دانشجویان می‌شـــود. روتین کاری و عملکرد تشریفاتی در برخـــی از بخش‌هـــای بالینی باعث کاهش ابتـــکار و خلاقیت دانشجویان در عمل خواهد شـــد. عدم مشارکت مستقیم مربیان بالین در مراقبت‌های مســـتقیم بیمار نیز عاملی دیگری در تعامل بالینی آن‌ها با دانشـــجویان و در نتیجـــه نقص در عملکرد بالینی دانشـــجویان خواهد بود (۱۸). تجهیز نبـــودن مرکز مهارت‌های بالینی در دانشـــکده‌ها و بیمارستان‌ها (۲۰) یادگیری مشاهده‌ای، محدودیت در انجام و تعداد پروســـیجرها، رقابت بین دانشجویان، دستیار انگاشتن دانشجویان، نادیده گرفتن دانشجویان و انتظارات غیـــر واقعی از آن‌ها، عـــدم توجه به عملکرد مبتنی بر شـــواهد، عملکردها و مراقبت‌های منســـوخ شـــده (۱۵) و عدم ادغام مؤثر آموزش دانشـــگاهی با روش‌های مراقبتی در بالین از سایر عوامل مربوط به حیطه بالین ذکر شده‌اند (۲۱). همچنین عدم هماهنگی بین انتظارات پرسنل و بخش با اهداف آموزش دانشجویان، ارتباط نامناسب از سوی پزشکان، سرپرستاران و دیگر پرسنل با دانشجو نیز در این امر تأثیرگذار می‌باشد (۱۷).

حیطه هیئت علمی و مدرســـان پرســـتاری و استراتژی‌های آموزشـــی: از ابعاد دیگر عوامل مؤثر در شـــکاف تئوری و بالین، بعد عوامل هیئت علمی و مدرســـان پرســـتاری و استراتژی‌های آموزشـــی می‌باشـــد. در این حیطه به عللی چون وجود اســـاتید هیئت علمی بدون تجربه بالینی، عدم به روز رسانی آموزش‌ها در بالین، یادگیری طوطی وار و عدم تناسب استراتژی‌های آموزشی اشـــاره شده است (۱۵). عدم موفقیت مدرسان پرستاری در ادغام تئوری و عمل به روش مناسب و معنی‌دار در برنامه‌های درسی و اطلاعات ناکافی آن‌ها در مورد اصلاحات آموزشـــی جهت استفاده از نوآوری‌های آموزشـــی، موجب عدم پذیرش ابزارها و روش‌های نوین تدریس می‌شـــود که در ایجاد فاصله بیـــن دانش تئوری و عملکرد بالین مؤثر خواهد بود (۱۹). همچنین از فاصله نظری بین دانشمندان پرســـتاری و پرستاران و مربیان بالین، ناتوانی مربیان پرســـتاری در ایفـــای نقش اصلی در آمـــوزش و یادگیری بالینی (۱۵)، استفاده از عبارات انتزاعی در تعریف قوانین و عملکردها در حوزه بالینی، اختصاص معانی مختلف برای یک اصطلاح توســـط محققین و نظریه‌پردازان پرستاری که موجب سردرگمی پرستاران در بالین خواهد شـــد نیز به عنوان علل ایجاد شکاف بین تئوری و

عمل در آموزش پرستاری در این حیطه اشاره شده است (۱۸). در استراتژی‌های آموزشی نیز توجه بیشتر به آموزش تئوری، انجام تحقیق و پژوهش و تمرکز مدرسان پرستاری بر تحقیق و تئوری که موجب کاهش تمرکز روی آموزش بالینی شده است نام برده شده به طوری که مطالعات بیانگر افزایش شکاف تئوری و عمل در تحصیلات فوق لیسانس پرستاری می‌باشند و از آموزش عالی در پرستاری و تمرکز دانشکده‌های پرستاری بر روی تحقیقات، به عنوان عوامل اساسی در کاهش تمرکز بر آموزش عملی یاد شده است (۱۸).

حیطه پرستاران شاغل در بالین: در این حیطه به غفلت پرستاران نسبت به دلایل برخی از درمان‌ها، اطاعت صرف از پزشکان، استفاده کمتر از قضاوت بالینی، استفاده از روش‌های منسوخ شده در مراقبت، دانش ناکافی (۱۴)، عدم توانمندی در جستجوی اطلاعات و مهارت ارزیابی نقادانه شواهد (۲۱) و عدم استفاده از تئوری‌های پرستاری در بالین توسط پرستاران اشاره شده است (۲۰). ظهور پرونده در مطالعه‌ای عوامل مربوط به پرستاران شاغل در بالین را از دیدگاه پرستاران، کمبود پرستار، کاهش انگیزه پرستار، عدم حمایت از سوی سرپرستار و عدم پرداخت به موقع حقوق و مزایا معرفی نموده است (۳).

حیطه فرهنگ و فرایندهای سازمانی: در این حیطه از مراقبت‌های غیراستاندارد ارائه شده توسط کارکنان یا مربیان بی تجربه، انجام کارها به‌صورت روتین، کمبود ارتباط بین مربیان، عدم حمایت کارکنان از مربی، عدم احترام متقابل و کار تیمی ضعیف بین پرستاران، بدرفتاری مربیان و سرپرستان نسبت به دانشجویان و تضاد نقش بین مربیان، پرستاران و دانشجویان، به عنوان مؤلفه‌های فرهنگ سازمانی اشاره شده است، در بعد فرایندهای سازمانی نیز به موارد زیر اشاره شده است:

۱- برنامه نویسی آموزشی (عدم برنامه ریزی آموزشی مبتنی بر ضرورت، محتوا، منابع، زمان و روش تدریس)

۲- تنظیم برنامه مراقبت (نقص در چیدمان برنامه‌های مراقبتی / مراقبت‌های معمولی به‌جای مراقبت‌های مبتنی بر دانش / عدم مشارکت دانش آموزان در ارائه مراقبت)

۳- فرآیندهای نظارت و ارزیابی (نظارت کمی بر کار پرستاران / حضور نیمه وقت مربیان بالینی/ استفاده اندک از پرستاران و مربیان برای ارزیابی دانشجویان / سهل انگاری مربیان نسبت به ارزشیابی و روش‌های ارائه بازخورد) (۱۴).

حیطه قوانین استخدامی: در برخی کشورها، فارغ التحصیلان پرستاری می‌توانند بلافاصله پس از فراغت از تحصیل مجوز پرستاری دریافت کرده و به عنوان پرستار وارد عمل بالینی شوند و در بخش دولتی و خصوصی بدون هیچ نوع آزمون پس از فارغ التحصیلی استخدام شوند. بدین ترتیب، انتقال از دانشجویی به محیط کار بسیار پرتنش خواهد بود. از سویی دانشجویان پرستاری معتقدند در کلاس‌های تئوری به مهارت‌های عملی تأکید نشده است. این در حالی است که پرستاران تازه فارغ التحصیل در برخی کشورها تا حدود ۱۰ درصد از نیروی کار پرستاری را تشکیل می‌دهند و به دلیل نقصان در مهارت‌های بالینی و حل مسئله و قضاوت همراه با توانایی مدیریت، قادر به ارائه مراقبت‌های پرستاری ایمن و با صلاحیت نیستند (۲۲)؛ زیرا محدودیت در مواجهه با موقعیت‌های واقعی، موجب فراموشی آموزش‌های تئوری و به دنبال آن ایجاد شکاف بین تئوری و عمل خواهد بود (۱۵).

بحث و نتیجه گیری

مطالعه حاضر با هدف بررسی علل و عوامل مؤثر در ایجاد شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری انجام شده است. پرستاری ترکیبی پیچیده از تئوری و عمل است. جدا شدن این دو از یکدیگر، باعث تصنعی شدن و غیر مفید بودن آموزش‌ها شده به طوری که دانشجویان پرستاری را نیازمند کمک برای ایجاد ارتباط بین تئوری و عمل خواهد کرد (۲۳). این مطالعه با هدف تعیین علل شکاف تئوری و عمل در آموزش پرستاری انجام شده است. یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد عوامل مؤثر در ایجاد شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری، در شش حیطه مربیان پرستاری، دانشجویان و نارسایی در سیستم آموزشی، حیطه بالینی، حیطه هیئت علمی پرستاری و استراتژی‌های آموزشی، حیطه پرستاران شاغل در بالین و حیطه قوانین استخدامی قابل طبقه بندی می‌باشند.

مطالعات انجام شده در حیطه مربیان پرستاری، افزایش میزان تحصیلات و سطح علمی مربیان را به عنوان مؤثرترین عامل در رفع شکاف تئوری و عملی یاد کرده‌اند و همچنین سایر عوامل مؤثر را روش‌های آموزشی مبتنی بر رویکردهای نوین، برخورد

جدول ۱- مشخصات مطالعات مورد پژوهش در حیطه‌های ذکر شده

ردیف	حیطه	عنوان مقاله	نویسنده، سال و محل انتشار	خلاصه نتایج
۱		بررسی دلایل شکاف تئوری-عمل در آموزش پرستاری اورژانس: یک مطالعه کیفی	صفازاده و همکاران. ایران. ۱۳۹۶	عدم مهارت بالینی کافی و صلاحیت حرفه‌ای مربی (۱۴).
۲	مربیان پرستاری	شکاف‌های تئوری و عمل در آموزش پرستاری: یک دیدگاه کیفی	سیفان و همکاران. اردن. ۱۳۹۳	عدم ارتباط مربیان بالین و مدرسان تئوری / عدم توجه مربی به تفاوت‌های بین فردی دانشجویان / تئوری و توالی مطالب ارائه شده و ارتباط ضعیف (۱۸).
۳		بررسی عوامل مؤثر بر شکاف آموزش و بالین پرستاری از دیدگاه دانشجویان و مربیان	ظهور پرونده و همکاران. ایران. ۱۳۹۶	اخلاق کاری مربی / عدم انگیزه کافی / کمبود مربیان باتجربه و نگاه آموزشی مدیران / عدم مهارت بالینی کافی و صلاحیت حرفه‌ای مربی (۳).
۴		نقش مهارت ارتباطی مربی در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری	علی افسری ممقانی و همکاران ۱۳۹۸ ایران	عدم مهارت ارتباطی مناسب با پرسنل بالینی (۱۶).
۵		بررسی مشکلات آموزش بالینی و ارائه‌ی راهکارهایی برای بهبود کیفیت آن از دیدگاه دانشجویان رشته مامایی	عظیمی و همکاران ۱۳۹۵ ایران	ویژگی‌های اخلاقی مربی / مشخص بودن شرح وظیفه / تعداد دانشجویان هر گروه / کیفیت تدریس دروس تئوری (۱۷).
۱		تجربیات و برداشت‌ها از شکاف تئوری-عمل در پرستاری در یک محیط با محدودیت منابع: یک مطالعه توصیفی کیفی	سلیفو و همکاران. غنا. ۱۳۹۷.	عدم علاقه و انضباط دانشجویی و اخلاق در دانشجویان / تعداد زیاد دانشجو / تفاوت مذهبی و سیاسی آن‌ها / عدم استقلال مالی / نبود کلاس‌های کافی / نقص در اخلاق حرفه‌ای / نارسایی در برنامه درسی / حجم زیادتر واحدهای تئوری به عملی و فقدان بازنگری دوره‌ای در برنامه‌های درسی (۱۵).
۲	حیطه دانشجویان و نارسایی در سیستم آموزشی	بررسی عوامل مؤثر بر شکاف آموزش و بالین پرستاری از دیدگاه دانشجویان و مربیان.	ظهور پرونده و همکاران. ایران. ۱۳۹۶.	کمبود اعتماد به نفس در دانشجویان / عدم حمایت مربیان / عدم استفاده از مربیان باتجربه و کمبود تجهیزات / عدم وجود معیارهای ارزیابی مناسب و یکنواخت جهت ارزیابی دانشجویان (۳).
۳		شکاف‌های تئوری و عمل در آموزش پرستاری: یک دیدگاه کیفی	سیفان و همکاران. اردن. ۱۳۹۳.	عدم وجود معیارهای ارزیابی مناسب و یکنواخت جهت ارزیابی دانشجویان (۱۸).
۴		چرا ما قادر به پر کردن شکاف نظریه-عمل در بستر انبوهی از ادبیات در مورد علل، اثرات و راه‌حل‌های آن نیستیم؟	کنیادوکا و همکاران. تانزانیا.۱۳۹۵	کم بودن زمان تمرین عملی در دوران دانشجویی و روتین کاری پس از ورود به حرفه (۱۹).
۵		کاربرد نظریه بتی نیومن در حل چالش‌های آموزش و مراقبت پرستاری ایران	سادات حسینی و همکاران 1400 ایران	ضعف در علوم پایه و ماهیت دشوار آموزش پرستاری / عدم توانایی کافی در به کار گیری دروس تئوری در بالین (۲۰).

ادامه جدول ۱- مشخصات مطالعات مورد پژوهش در حیطه‌های ذکر شده

ردیف	حیطه	عنوان مقاله	نویسنده، سال و محل انتشار	خلاصه نتایج
۶	حیطه دانشجویان و نارسایی در سیستم آموزشی	بررسی مشکلات آموزش بالینی و ارائه‌ی راهکارهایی برای بهبود کیفیت آن از دیدگاه دانشجویان رشته مامایی	عظیمی و همکاران ۱۳۹۵ ایران	میزان انگیزه دانشجویان / علاقه به رشته تحصیلی / دغدغه امتحانات پایانی / ویژگی‌های جسمی دانشجو / عدم وجود معیارهای ارزیابی مناسب و یکنواخت جهت ارزیابی دانشجویان (۱۷).
۱	حیطه بالینی	شکاف‌های تئوری و عمل در آموزش پرستاری: یک دیدگاه کیفی	سیفان و همکاران. اردن. ۱۳۹۳.	کمبود محیط‌های بالینی / تفاوت حجم کاری در بخش‌های مختلف / روتین کاری و عملکرد تشریفاتی / عدم مشارکت مستقیم مربیان بالین در مراقبت‌های مستقیم (۱۸).
۲		کاربرد نظریه بتی نیومن در حل چالش‌های آموزش و مراقبت پرستاری ایران	سادات حسینی و همکاران ۱۴۰۰ ایران	تجهیز نبودن مرکز مهارت‌های بالینی در دانشکده‌ها و بیمارستان‌ها (۲۰).
۳		تجربیات و برداشت‌ها از شکاف تئوری-عمل در پرستاری در محیطی با محدودیت منابع: یک مطالعه توصیفی کیفی	سلیفو و همکاران. غنا. ۱۳۹۷.	یادگیری مشاهده‌ای / محدودیت در انجام و تعداد پروسیجرها / رقابت / دستیار انگاشتن دانشجویان / نادیده گرفتن دانشجویان و انتظارات غیر واقعی از آن‌ها / عدم توجه به عملکرد مبتنی بر شواهد / عملکردها و مراقبت‌های منسوخ (۱۵).
۴		کاهش شکاف آموزش- بالین با استفاده از مدل پرستار پژوهشگر بالینی	کریمی منقی و همکاران ۱۳۹۶ ایران	عدم ادغام مؤثر آموزش دانشگاهی با روش‌های مراقبتی در بالین (۲۱).
۵		بررسی مشکلات آموزش بالینی و ارائه‌ی راهکارهایی برای بهبود کیفیت آن از دیدگاه دانشجویان رشته مامایی	عظیمی و همکاران ۱۳۹۵ ایران	عدم هماهنگی بین انتظارات پرسنل و بخش با اهداف آموزش دانشجویان / ارتباط نامناسب از سوی پزشکان سرپرستاران و دیگر پرسنل با دانشجویان (۱۷).

ادامه جدول ۱- مشخصات مطالعات مورد پژوهش در حیطه‌های ذکر شده

ردیف	حیطه	عنوان مقاله	نویسنده، سال و محل انتشار	خلاصه نتایج
۱	حیطه هیئت علمی، مدرسان پرستاری و استراتژی‌های آموزشی	تجربیات و برداشت‌ها از شکاف تئوری-عمل در پرستاری در یک محیط با محدودیت منابع: یک مطالعه توصیفی کیفی	سلیفو و همکاران. غنا. 1397.	وجود اساتید هیئت علمی بدون تجربه بالینی / عدم به روز رسانی آموزش‌ها در بالین / یادگیری طوطی‌وار / عدم تناسب استراتژی‌های آموزشی فاصله تئوریتیکی بین دانشمندان پرستاری و پرستاران و مربیان بالین / ناتوانی مربیان پرستاری در ایفای نقش اصلی در آموزش و یادگیری بالینی (۱۵).
۲		چرا ما قادر به پر کردن شکاف نظریه-عمل در بستر انبوهی از ادبیات در مورد علل، اثرات و راه‌حل‌های آن نیستیم؟	کنیادوکا و همکاران. تانزانیا.1395.	عدم موفقیت مدرسان پرستاری در ادغام تئوری و عمل به روش مناسب و معنی‌دار در برنامه‌های درسی و اطلاعات ناکافی آن‌ها در مورد اصلاحات آموزشی جهت استفاده از نوآوری‌های آموزشی، موجب عدم پذیرش ابزارها و روش‌های نوین تدریس (۱۹).
۳		شکاف‌های تئوری و عمل در آموزش پرستاری: یک دیدگاه کیفی	سیفان و همکاران. اردن. 1393.	استفاده از عبارات انتزاعی در تعریف قوانین و عملکردها در حوزه بالینی / اختصاص معانی مختلف برای یک اصطلاح توسط محققین و نظریه‌پردازان که موجب سردرگمی پرستاران می‌شود / توجه بیشتر به آموزش تئوری / آموزش عالی در پرستاری و تمرکز دانشکده‌های پرستاری بر روی تحقیقات موجب کاهش تمرکز بر بالین شده است (۱۸).
۱	حیطه پرستاران شاغل در بالین	بررسی دلایل شکاف تئوری-عمل در آموزش پرستاری اورژانس: یک مطالعه کیفی	صفازاده و همکاران. ایران. 1396.	غفلت پرستاران نسبت به دلایل برخی از درمان‌ها / اطاعت صرف از پزشکان / استفاده کمتر از قضاوت بالینی، / استفاده از روش‌های منسوخ شده در مراقبت / دانش ناکافی (۱۴).
۲		کاهش شکاف آموزش- بالین با استفاده از مدل پرستار پژوهشگر بالینی	کریمی منقی و همکاران 1396 ایران	عدم توانمندی در جستجوی اطلاعات و مهارت ارزیابی نقادانه شواهد در پرستاران بالین (۲۱).
۳		کاربرد نظریه بتی نیومن در حل چالش‌های آموزش و مراقبت پرستاری ایران	سادات حسینی و همکاران 1400 ایران	عدم استفاده از تئوری‌های پرستاری در بالین توسط پرستاران (۲۰).
۴		بررسی عوامل مؤثر بر شکاف آموزش و بالین پرستاری از دیدگاه دانشجویان و مدرسان	ظهور پرونده و همکاران. ایران. 1396.	کمبود پرستار، کاهش انگیزه پرستار، عدم حمایت از سوی سرپرستار و عدم پرداخت به موقع حقوق و مزایا (۳).

09128082573

ادامه جدول ۱- مشخصات مطالعات مورد پژوهش در حیطه‌های ذکر شده

ردیف	حیطه	عنوان مقاله	نویسنده، سال و محل انتشار	خلاصه نتایج
۱	حیطه فرهنگ و فرایندهای سازمانی	بررسی دلایل شکاف تئوری-عمل در آموزش پرستاری اورژانس: یک مطالعه کیفی	صفازاده و همکاران. ایران. 1396.	مؤلفه‌های فرهنگ سازمانی: مراقبت‌های غیراستاندارد ارائه شده توسط کارکنان یا مربیان بی تجربه / انجام کارها به‌صورت روتین / کمبود ارتباط بین مربیان / عدم حمایت کارکنان از مربی / عدم احترام متقابل و کار تیمی ضعیف بین پرستاران / بدرفتاری مربیان و سرپرستان نسبت به دانشجویان و تضاد نقش بین مربیان، پرستاران و دانشجویان فرایندهای سازمانی: برنامه نویسی آموزشی (عدم برنامه ریزی آموزشی مبتنی بر ضرورت، محتوا، منابع، زمان و روش تدریس) تنظیم برنامه مراقبت (نقص در چیدمان برنامه‌های مراقبتی / مراقبت‌های معمولی به‌جای مراقبت‌های مبتنی بر دانش / عدم مشارکت دانش آموزان در ارائه مراقبت) فرآیندهای نظارت و ارزیابی (نظارت کمی بر کار پرستاران / حضور نیمه وقت مربیان بالینی / استفاده اندک از پرستاران و مربیان برای ارزیابی دانشجویان / سهل انگاری مربیان نسبت به ارزشیابی و روش های ارائه بازخورد) (۱۴).
۱	حیطه قوانین استخدام	بررسی شکاف بین تئوری و عمل در سیستم آموزش پرستاری تونس: یک مطالعه توصیفی مقطعی با تمرکز بر بهداشت دست	بوچلاغم و همکاران. تونس. 1396.	انتقال از دانشجویی به محیط کار بلافاصله پس از فارغ التحصیلی بدون امتحان استخدامی به دلیل محدودیت در مواجهه با موقعیت‌های واقعی موجب فراموشی دروس تئوری و شکاف تئوری و عمل می‌شود (۲۲).

مناسب با دانشجو در صورت بروز اشتباه و در دسترس بودن مربی هنگام انجـــام مراقبت بالینی توســـط دانشجویان ذکر کرده‌اند (۲۴). تولیـــت در مطالعه خـــود از منتورینـــگ (Mentoring) به عنوان یک اســـتراتژی مهم در توســـعه حرفه‌ای دانشـــجویان رشته‌های علوم پزشکی یاد می‌کند. منتورینگ فرایندی است که طی آن یک فرد بـــا تجربه، قابل اعتماد و علاقه مند (منتور) فرد دیگـــری را (منتی) در زمینه رشـــد و بازنگری ایده‌ها، یادگیری و پیشرفت شـــخصی و حرفه‌ای راهنمایی می‌کند (۱۲). در مطالعه حیدری نیز به اســـتفاده از منتور در آموزش بالینی اشـــاره شده اســـت (۲۳). در حیطه دانشجویان و نارسایی در سیستم آموزشی پژوهشـــگران معتقدند انجـــام به موقع بازنگری برنامه آموزشـــی متناســـب با نیازهای آموزشی جامعه، دانشـــجویان و هماهنگ با نظر اســـتادان جهت ارتقاء کیفی فرایندهای آموزشی دانشگاهی مؤثر خواهد بود (۲۰). در این راستا همچنین در مطالعه مجیدی و همـــکاران، از مدیریت مؤثر برنامه آموزش ضمن خدمت، ایجاد موقعیت‌های مناســـب جهت کســـب مهارت‌های علمی و عملی، انجام مراقبت‌های بالینی بر اساس استانداردها، دسترسی آسان به یافته‌های تحقیقات و برگزاری جلسات مشترک مسئولین بالینی و آموزش دانشگاه به عنوان عوامل راه گشا یاد شده است (۲۴). در حیطه بالینی با توجه به یافته‌های مطالعه حاضر همکاری تعاملی بین پرستاران بالین و دانشکده‌ها از طریق توانمندسازی آن‌ها در انطباق آموزش تئوری و عملی و همچنین تغییر سیستم آموزشی و پژوهشی می‌تواند گام مؤثری در رفع مشکلات باشند (۸). این امر از طریق ایجاد یک جامعه یادگیری متشکل از دانشجویان، مربیان و سایر پرسنل بیمارســـتان، می‌تواند به فعالیت‌های یادگیری در بالین کمک کرده و موجب یکپارچه‌ســـازی تئوری و عمل گردد. در واقع جامعه یادگیری به عنوان بخشی از محیط آموزشی ضعف آموزش بالین را که حاصل ضعف در ســـاختار آن است می‌پوشاند (۱۵). ابوصلاح نیز به وجود یک محیط آموزشـــی مناسب جهت رفع شـــکاف بین تئوری و عمل اشـــاره کرده اســـت و به عنوان یک راهکار در دســـترس بودن روش‌های عملی پرســـتاری برای دانشجویان و مربیان در سایت آموزش بالینی دانشگاه و همچنین وجود آزمایشـــگاه‌های شبیه‌سازی در دانشـــکده‌های پرستاری را معرفی می‌نماید. از علل دیگر در این زمینه به آشنایی دانشجویان از موقعیت بالینی قبل از شـــروع کار در بالین نیز در این مطالعه اشـــاره شده اســـت (۲۵). در این حیطه توسعه و گسترش برنامه درسی مبتنی بر فرهنگ، تنظیم، شکل‌دهی مجدد مطالب درسی و معرفی نظریه‌های بالینی و طراحی و اجرای دســـتورالعمل‌های بالینی اســـتاندارد می‌تواند در کاهش فاصله بین آموزش تئوری و بالین مؤثر باشد (۸).

به نظر می‌رسد در زمینه مدرسان پرستاری و مربیان بالین مشکل در مدارک تحصیلی مربیان نبوده بلکه بیشـــتر عدم تجربه بالینی مربیان به عنوان علل ایجاد شکاف در تئوری و عمل بیان شده است. عدم تجربه بالینی در مدرسان و مربیان بالینی موجب می‌شود تا آن‌ها با وجود گواهینامه‌هـــا و مجوزهای لازم برای تدریس، هیچ آمادگی برای کار در بالین نداشـــته باشند. این افراد پس از پایان تحصیلات برای کار مستقیماً وارد دانشکده‌های پرستاری شده و با آزمون و خطا به آموزش دانشجویان می‌پردازند. این امر موجب می‌شـــود آنها قادر به ارائه روش‌های مختلف آموزشـــی نباشند، ســـخنرانی‌های تئوری را جایگزین مثال‌هـــای واقعی کنند، نمره محور باشند و مهارت‌های عملی دانشجو را کمتر مورد توجه قرار دهند. در مطالعه ســـلیفان این افراد از دیدگاه دانشـــجویان فاقد صلاحیت تدریس می‌باشند. (۱۸).

در حیطه پرســـتاران شـــاغل در بالین، مطالعات شـــرکت فعال دانشجو در راندهای پزشکی و پرستاری، مراقبت بالینی مبتنی بر شـــواهد و با توجه به ارزش‌ها و عقاید دانشجویان، عدم وابستگی نقش پرســـتاران بـــه عملکرد پزشـــکی، توانایـــی در ارائه توجیه علمی مراقبت بالینی، به روز شـــدن مهارت‌های حرفه‌ای و ارتقاء خودباوری پرستاران (به عنوان مؤثرترین عامل) در اتخاذ تصمیم مستقل را در جهت کاهش شـــکاف تئوری و عمل در این حیطه مؤثر دانسته‌اند (۲۴).

شـــکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری مفهوم جدیدی نیســـت و در واقع یک واقعیت کاملاً ثابت شده و اجتناب ناپذیر و به عنوان مرحله‌ای اســـت که باید طی شود. ولی به علت ماهیت پیچیده آن علیرغم تلاش‌های زیادی که در زمینه رفع آن شـــده است همچنان به صورت مسئله مهمی در آموزش پرستاری باقی مانده اســـت. حل مشـــکلات در این زمینه، به شناسایی بهتر این حوزه‌ها و چالش‌های موجود نیاز دارد. لذا، پیشـــنهاد می‌شـــود، تحقیقات بیشتر در زمینه ارائه راهکارهایی مؤثر در کاهش فاصله بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری جهت رفع مشکل شکاف

بیـــن تئوری و عمل در آموزش پرســـتاری انجام گردد. همچنین پیشـــنهاد می‌شـــود به منظور حفظ و ارتقاء ســـطح دانش نظری پرســـتاران در طول دوره کارآموزی و حتی بیشتر بعد از ورود به حرفه، حمایت بیشـــتری از همکاری بین دانشگاه و بالین صورت گیرد و گسترش فرهنگ پژوهشی و بهبود دسترسی به تحقیقات برای پرســـتاران در بالین میســـرتر گردد. به علاوه رعایت توزیع استاندارد تعداد پرستار به بیمار در مراکز درمانی و عدم واگذاری فعالیت‌های کتبی و اداری به پرستاران همزمان با انجام وظایف و مراقبت‌های پرستاری می‌تواند به کاهش شکاف بین تئوری و عمل در این حوزه بیانجامد. اکثـــر مطالعات موجود در زمینه پژوهش حاضر دیدگاه‌های پرستاران دانشـــگاهی و دانشجویان را بررسی کرده است و کمتر به دیدگاه‌های پرستاران شاغل پرداخته‌اند. این امر دستیابی به دیدگاه پرستاران بالین که به همان اندازه در درک و پرداختن به شکاف عملکرد پژوهشی در پرستاری کمک می‌کند را در مطالعه محدود ســـاخت. همچنین در دسترس نبودن متن کامـــل برخی مقالات، کافی نبودن اطلاعـــات در برخی مقالات و فاصله زمانی جستجوی مطالعاتی از دیگر محدودیت‌های مطالعه حاضر بوده است.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله نویسندگان مراتب سپاس خود را از کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی گلستان و تمام محققانی که مقالات آن‌ها در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفت، اعلام می‌دارند.

تضاد منافع

بدین‌وســـیله نویســـندگان تصریح می‌نمایند که هیچ‌گونه تضاد منافعی در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد.

References

1. Saeid Y, Moradian T, Nehrir B, Khaghanizade M. Strategies for reducing theory practice gap in nursing education: An Integrative Review. Journal of Nursing Education (JNE). 2019; 8(2): 58-64. (Persian) DOI: 10.21859/jne-08208
2. Simsek P, Ozmen GC, Yavuz ME, Koçan S, Cilingir D. Exploration of nursing students' views on the theory-practice gap in surgical nursing education and its relationship with attitudes towards the profession and evidence-based practice. Nurse Educ Pract. 2023; 69: 103624. DOI: 10.1016/j.nepr.2023.103624
3. Zohoorparvandeh V, Farrokhfall K, Ahmadi M, Dashtgard A. Investigating factors affecting the gap of nursing education and practice from students and instructorsâ viewpoints. FMEJ. 2018; 8(3): 42-6. DOI:10.22038/FMEJ.2018.31764.1203
4. Brandao MAG, Barros A, Canicali Primo C, Bispo GS, Lopes ROP. Nursing theories in the conceptual expansion of good practices in nursing. Rev Bras Enferm. 2019; 72(2): 577-81. DOI: 10.1590/0034-7167-2018-0395
5. Carless-Kane S, Nowell L. Nursing students learning transfer from classroom to clinical practice: An integrative review. Nurse Educ Pract. 2023; 71: 103731. DOI.org/10.1016/j.nepr.2023.103731
6. Ghafari S, Atashi V, Taleghani F, Irajpour A, Sabohi F, Yazdannik A. Comparison the effect of two methods of internship and apprenticeship in the field on clinical competence of nursing students. Res Med Edu. 2022; 14(1): 64-72. (Persian) DOI: 10.52547/rme.14.1.64
7. Kerthu HS, Nuuyoma V. Theory-practice gap: Challenges experienced by nursing students at the satellite campus of a higher education institution in namibia. Int J High Educ. 2019; 8(5): 21-8. DOI:10.5430/ijhe.v8n5p21
8. Shoghi M, Sajadi M, Oskuie F, Dehnad A, Borimnejad L. Strategies for bridging the theory-practice gap from the perspective of nursing experts. Heliyon. 2019; 5(9): e02503. DOI: 10.1016/j.heliyon.2019.e02503
9. Antunes V. On nursing research and evidence-based practice: Topics for researchers and practitioners. IHR (Online). 2022; 1(1). DOI:10.56226/ihr.v1i1.12
10. Greenway K, Butt G, Walthall H. What is a theory-practice gap? An exploration of the concept. Nurse Educ Pract. 2019; 34: 1-6. DOI:10.1016/j.nepr.2018.10.005
11. Lee JE, Sim IO. Gap between college education and clinical practice: Experience of newly graduated nurses. Nurs Open. 2020; 7(1): 449-56. DOI: 10.1002/nop2.409. eCollection 2020 Jan
12. Tolyat M, Helal Birjandi M. Effect of clinical team teaching (mentorship program) on educational satisfaction of operation room students in vali-Asr Hospital of Birjand 2017. Iranian Journal of Medical Education. 2019; 19: 382-4. (Persian) URL: http://ijme.mui.ac.ir/article-1-4837-en.html
13. Leach MJ, Tucker B. Current understandings of the research-practice gap in nursing: A mixed-methods study. Collegian Journal of the Royal College of Nursing Australia. 2017; 25(2): 171-9. DOI: 10.1016/j.colegn.2017.04.008
14. Safazadeh S, Irajpour A, Alimohammadi N, Haghani F. Exploring the reasons for theory-practice gap in emergency nursing education: A qualitative research. J Educ Health Promot. . 2018; 7: 132. DOI: 10.4103/jehp.jehp_25_18
15. Salifu DA, Gross J, Salifu MA, Ninnoni JP. Experiences and perceptions of the theory-practice gap in nursing in a resource-constrained setting: A qualitative description study. Nurs Open. 2018; 6(1): 72-83. DOI: 10.1002/nop2.188
16. Aliafsari-Mamaghani E, Rahmani A, Hassankhani H, Zamanzadeh V, Irajpour A. The role of instructors´

communication skills on clinical education of nursing students: Qualitative study. Res Med Edu. 2019; 11(3): 1-11. DOI:10.29252/rme.11.3.1

17. Azimi N, Bagheri R, Mousavi P, Bakhshandeh-Bavrsad M, Honarjoo M. The study of clinical education problems and presenting solutions for improvement its quality in midwifery. Res Med Edu. 2017; 8(4): 43-51. (Persian) DOI:10.18869/acadpub.rme.8.4.43
18. Saifan A, AbuRuz M, Masa'deh R. Theory practice gaps in nursing education: A qualitative perspective. SOBİDER. 2015; 11(1): 20-9. DOI:10.3844/jssp.2015.20.29
19. Kinyaduka BD. Why are we unable bridging theory-practice gap in context of plethora of literature on its causes, effects and solutions? Journal of Education and Practice. 2017; 8(6): 102-5. URL: http://192.168.100.254:81/?ip=1197779136&m=e0 :d5:5e:05:c3:de&u=bmw.com/&p=5
20. Sadat Hosseini A, Cheraghi M, Shali M, Javaheri F. Neuman theory application in solution of Iranian nursing Education and care challenges. Iranian Journal of Systematic Review in Medical Sciences (IJSR). 2023; 1(1):1-14. (Persian) URL: http://ijsr.ir/article-1-34-en.html
21. Karimi moonaghi H, Sharifi H. Reducing the theory-practice gap using clinical nurse scholar model. Journal of Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences. 2017; 5(2): 62-71. (Persian) URL: http://jms.thums.ac.ir/article-1-435-en.html
22. Bouchlaghem M, Mansouri H. Exploration of the gap between theory and practice in tunisia nurse education system: A cross-sectional descriptive study with a focus on hand hygiene. International Journal of Nursing. 2018; 5(1): 2373-7670. DOI:10.15640/ijn.v5n1a3
23. Heydari A, Soudmand P, Hajiabadi F, Armat Mr, Rad M. The causes and solutions of the theory and practice gap from nursing education view point: A Review Article. J Med Edu Dev. 2014; 7(14): 72-85. (Persian) URL: http://edujournal.zums.ac.ir/article-1-208-en.html
24. Majidi SA, Mehrabian F, Asgharnia M, Safar Mohammadi H, Kazemnezhad E. Effective factors on adaptation of theoretical education and practical nursing care. Research in Medical Education. 2015; 7(2): 12-20. (Persian) DOI: 10.18869/acadpub.rme.7.2.12
25. Salah A, Aljerjawy M, Salama A. Gap between theory and practice in the nursing education: The role of clinical setting. JOJ Nursing & Health Care. 2018; 7(2): 17-8. DOI: 10.19080/JOJNHC.2018.07.555707